

Kriminalomsorgens regionkontor
Kriminalomsorgens høgskole og
utdanningscenter KRUS

RUNDSKRIV

KDI 3/2020

Vår ref:
202004037-250

Dato:
27.03.2020

RUNDSKRIV OM GJENNOMFØRING AV VIDEOSAMTALE I FENGSEL MELLOM INNSATTE OG BESØKENDE MV. – TILTAK KNYTTET TIL KORONA PANDEMI

1. Innledning og formål

Grunnet nasjonale tiltak for å begrense spredningen av viruset SARS-CoV-2 i Norge er norske fengsler i all hovedsak stengt for gjennomføring av besøk.

Straffegjennomføringsloven (strgjfl) § 31 regulerer besøk mellom innsatte i fengsel og den besøkende. Utgangspunktet er at innsatte kan motta besøk med mindre bestemmelsen (§ 31) sier noe annet. Det vises i denne forbindelse til kgl. resolusjon fra Justis- og beredskapsdepartementet av 27.03.20

Som midlertidig tiltak for å lempe på belastningen dette forbudet mot fysisk besøk utenfra medfører, innfører kriminalomsorgen med dette adgang til å gjennomføre videosamtaler med besøkende ved bruk av nettbrett. I denne sammenheng skal slik videosamtale følge reglene som gjelder for besøk i fengsel, jfr strgjfl § 31 med forskrifter og retningslinjer. Når rundskrivet i det følgende regulerer "besøk" menes med dette videosamtale ved hjelp av nettbrett.

Alle de regler som gjelder for besøk, herunder søknadsprosess, klarering av besøkende osv gjelder på lik linje i perioden fengslet tilbyr videosamtale som substitutt til fysisk besøk. Det skal som ellers gjennomføres en sikkerhetsmessig konkret vurdering før besøket tillates.

KDI er innforstått med at den konkrete sikkerhetsmessige vurderingen av om et besøk skal tillates gjennomført eller ikke, vil kunne være annerledes i perioden der videosamtale benyttes enn det som ellers gjelder for vanlig besøk. Særlig kan det faktum at den besøkende ikke fysisk skal møte opp på fengslet få betydning for vurderingen av risiko, og kunne lede til at besøk som normalt sett ville bli nektet nå kan gjennomføres. KDI legger til grunn at enhetene foretar en sikkerhetsmessig vurdering som er basert på samme prinsipper som de som regelfestet i straffegjennomføringsloven med forskrift og retningslinjer, og at den konkrete vurderingen av bl.a. mangel på fysisk kontakt, eller andre endrede forutsetninger tar utgangspunkt i disse.

2. Teknisk løsning:

Det er utelukkende utstyr som er utlevert av Kriminalomsorgsdirektorat til dette formålet som godkjennes for slik videosamtale. Nettbrettet er satt opp og konfigurert slik at det utelukkende kan benyttes til videosamtale på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte.

Nettbrettet benytter SIM-kort og en trådløse overføringen skjer via GSM nettet. Dette innebærer at KDI i denne midlertidige perioden hvor rundskrivet gjelder suspenderer totalforbud mot SIM kort og aktivitet via mobiltelefonnettet i områder hvor innsatte regelmessig oppholder seg, slik det fremkommer i rundskriv om elektroniske kommunikasjonshjelpemidler punkt 3 a), sist oppdatert i KDI 2/2020. Dispensasjonen gjelder utelukkende for bruk av nettbrett til gjennomføring av tiltaket som rundskrivet her beskriver.

3. Praktisk gjennomføring:

Den praktiske gjennomføringen fra søknad om besøk og behandling av denne, muligheter til å påklage vedtak med videre følger reglene som fremkommer av straffegjennomføringsloven med tilhørende forskrift og retningslinjer. Det samme gjelder klarering av besøkende og innhenting av opplysninger fra politi- og påtalemyndighet.

Tidspunkt for besøket bestemmes av fengselet etter samtale med den innsatte. Den innsatte og den besøkende sine ønsker om tidspunkt skal vektlegges, men fengslets behov for en hensiktsmessig og fornuftig gjennomføring med hensyn til å utnytte kapasiteten til beste for alle skal vektlegges tyngst.

For varetektsinnsatte må tilgang til slik gjennomføring av videobesøk avstemmes med politiet før samtalen gjennomføres.

Ettersom besøket ikke skal finne sted fysisk på fengslets område, men via bruk av nettbrett gjelder følgende særlige regler for denne ordningen:

Besøket kan gjennomføres på den innsattes celle, eller på annet egnet rom hvis dette fremstår som mest hensiktsmessig av hensyn til sikkerhet eller andre omstendigheter.

Den innsatte blir utlevert et nettbrett av ansatte. Den aktuelle videosamtalen skal på forhånd settes opp slik at kontakt er etablert. Det skal samtidig gis beskjed om varighet av besøket.

Innsatte kan benytte nettbrettløsningen alene på celle (ukontrollert besøk) eller, der sikkerhetsmessige hensyn tilsier det, i påsyn og/eller påhør av ansatte (kontrollert besøk), jf. strgjfl. 31 fjerde ledd. Sistnevnte kan typisk skje ved alvorlige seksuallovbrudd/overgrepssaker i eget hjem, risiko for vitnepåvirkning i pågående straffesaker, vold i nære relasjoner, trusler, kjent narkotikautfordring – innførsel/ omsetning, kjent unndragelsesrisiko m.v.).

En beslutning om kontrolltiltak må fremgå av vedtaket om besøk. Beslutning om valg av kontrolltiltak kan som eller påklages av innsatte og besøkende.

Varigheten av det enkelte besøk bestemmes av fengslet, og må tilpasses det enkelte fengsel sin kapasitet til å gjennomføre denne type besøk.

Eventuelle brudd på forutsetningene for gjennomføringen fra innsattes side kan medføre at besøket blir avbrutt og få betydning for vurdering av eventuelle fremtidige søknader om besøk.

4. Samtaler med politi- og påtalemyndighet, advokat og domstolene

Den skisserte løsningen ovenfor kan også benyttes til klientsamtaler med advokat i pågående straffesak og for kommunikasjon med politi/ påtalemyndighet (herunder særorganer). Løsningen kan videre benyttes i forbindelse med fengslingsmøter og rettsforhandlinger i det omfang domstolene ber om dette.

Samtaler med forsvarer eller politi skal som ellers aldri overhøres.

5. Samtaler med Konfliktrådet, forvaltningssamarbeidspartnere og frivillige organisasjoner

Den skisserte løsningen kan også benyttes til samtaler med Konfliktrådet, forvaltningssamarbeidsetater som NAV og med frivillige organisasjoner som Way Back, Røde Kors og For Fangers Pårørende.

6. Ikrafttredelse og kostnader

Rundskrivet trer i kraft straks og gjelder inntil annet blir bestemt.

Kostnader forbundet med tiltaket belastes kriminalomsorgen.

Med hilsen

Jan-Erik Sandlie
assisterende direktør

Tom Alexander Enger
avdelingsdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk i kriminalomsorgen og har derfor ingen signatur.